

กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี)

1. ภูมิหลัง

กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2540 ในช่วงที่เกิดวิกฤตการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำของจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ได้พบหารือกันเป็นครั้งแรกที่ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนธันวาคม 2540 และหลังจากนั้น ได้มีการจัดประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน ความร่วมมืออาเซียน+3 ครอบคลุมเกือบ 20 สาขา¹ และมีการประชุมระดับต่าง ๆ กว่า 60 กรอบ

เพื่อกำหนดแนวทางความสัมพันธ์ระหว่างกัน ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 3 เมื่อปี 2542 ได้ออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกเฉียง (Joint Statement on East Asia Cooperation) และจัดตั้งกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออกเฉียง รุ่นที่ 1 (East Asia Vision Group I – EAVG I) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียง โดยในปี 2544 EAVG I ได้มีข้อเสนอให้จัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asian community - EAc²) และกำหนดมาตรการความร่วมมือด้านต่าง ๆ กว่า 57 สาขา เพื่อนำไปสู่การจัดตั้ง EAc ในอนาคต

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 9 ในปี 2548 ผู้นำได้รับรองปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 (Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN+3 Summit) ซึ่งกำหนดให้การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงเป็นเป้าหมายระยะยาว และให้กรอบอาเซียน+3 เป็นกลไกหลักเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ ในโอกาสครบรอบ 10 ปีของความร่วมมืออาเซียน+3 ในปี 2550 ได้มีการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกเฉียง ฉบับที่ 2 (2nd Joint Statement on East Asia Cooperation) และแผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 (ฉบับปี 2550-2560) ซึ่งกำหนดแนวทางดำเนินความร่วมมือตามแถลงการณ์ฯ ซึ่งได้มีการรับรองแผนฉบับปรับปรุงเมื่อปี 2556

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 สมัยพิเศษ ฉลองครบรอบ 15 ปีของความสัมพันธ์ เมื่อปี 2555 ได้มีการรับรองรายงานของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออกเฉียง รุ่นที่ 2 (East Asia Vision Group II – EAVG II) ที่จัดตั้งขึ้นในปี 2554 โดยกำหนดมาตรการส่งเสริมความร่วมมือกว่า 25 สาขา โดยตั้งเป้าหมายในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asia Economic community- EAEC) ภายในปี 2563 เพื่อปูทางสู่การเป็นประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงในอนาคต

2. กลไกความร่วมมืออาเซียน+3

กลไกการดำเนินความสัมพันธ์ในภาพรวมของอาเซียน+3 แบ่งออกเป็น 3 ระดับใหญ่ ได้แก่ (1) การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน+3 (ASEAN+3 Summit) ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียนในช่วงปลายปี ของทุกปี (2) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน+3 (ASEAN Post Ministerial Conference-PMC) ในช่วงครึ่งหลังของทุกปี (3) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน+3 ในช่วงกลางปีของทุกปี

3. ภาพรวมความร่วมมืออาเซียน+3

3.1 ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง

การเมืองและความมั่นคง กลไกหลักคือการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน+3 โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือ ความไว้วางใจ และรักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

¹ สาขาความร่วมมืออาเซียน+3 ประกอบด้วย (1) การเมืองและความมั่นคง (2) อาชญากรรมข้ามชาติ (3) การค้าและการลงทุน (4) การเงิน (5) การท่องเที่ยว (6) อาหาร การเกษตร การประมง และป่าไม้ (7) เหมืองแร่ (8) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (9) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (10) พลังงาน (11) สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (12) เครือข่ายวิชาการ (13) การบรรเทาความยากจน และการพัฒนาผู้ด้อยโอกาส (14) วัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน (15) การศึกษา (16) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (17) สาธารณสุข และ (18) การบริหารจัดการภัยพิบัติ

²สาเหตุที่ใช้ c ตัวเล็ก ในคำว่า community เพราะ EAC เป็นเป้าหมายระยะยาวที่ยังไม่มีการกำหนดรูปแบบหรือโครงสร้างที่ชัดเจน ในขณะที่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) มีความชัดเจนทั้งในด้านโครงสร้าง องค์ประกอบ และเงื่อนไข

อาเซียนการประชุมข้ามชาติ กลไกหลักคือ APT Ministerial Meeting on Transnational Crime (AMMTC+3) และ APT Senior Officials Meeting on Transnational Crime (SOMTC+3) โดยมีการประชุมทุก 2 ปี ล่าสุด การประชุมครั้งที่ 7 จัดขึ้นที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนกันยายน 2558 โดยมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การจัดสัมมนา การฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และการบังคับใช้กฎหมาย

3.2 ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

ในปี 2558 อาเซียนกับประเทศ+3 มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 726,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (28.9% ของปริมาณการค้าของอาเซียน) โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.8% นอกจากนี้ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากประเทศ+3 เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 35,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (28.7% ของการลงทุนทั้งหมดในอาเซียน) โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 13.6%

3.2.1 การเงิน กลไกหลักคือการประชุมรัฐมนตรีคลังและผู้ว่าธนาคารกลางอาเซียน+3 (ASEAN Plus Three Finance Ministers and Central Bank Governors Meeting (AFMGM+3) ล่าสุด มีการประชุมครั้งที่ 19 ที่นครแฟรงค์เฟิร์ต เยอรมนี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 ทั้งนี้ มีความร่วมมือ 2 มาตรการหลักได้แก่ (1) มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation – CMIM) ซึ่งริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2543 และ (2) มาตรการตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond Market Initiative – ABMI) มีรายละเอียดดังนี้

(1) มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation - CMIM) เป็นการยกระดับมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative – CMI) ที่ริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2543 ซึ่งเป็นกลไกสับเปลี่ยนเงินตราทวิภาคี (bilateral swap arrangement) ของประเทศในภูมิภาคเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาวิกฤตการเงินในเบื้องต้น โดยแก้ไขสภาพคล่องของเงินตราต่างประเทศในระยะสั้น CMIM จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2553 เพื่อเป็นกองทุนเงินสำรองร่วม (reserve pool) เพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาค ซึ่งสมาชิกที่ประสบปัญหาสภาพคล่องสามารถแลกเปลี่ยนเงินตราของตนกับกองทุนฯ ตามสัดส่วนที่คำนวณจากสัดส่วนในการลงขัน โดยที่ประชุม AFMGM ครั้งที่ 15 ที่กรุงมะนิลา เมื่อเดือนพฤษภาคม 2555 ได้ขยายวงเงิน CMIM เป็น 240,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือที่ไม่เชื่อมโยง (de-linked portion) กับเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF) จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 30 ในปี 2557

นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+3 (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office - AMRO) ในปี 2554 ที่สิงคโปร์ โดยทำหน้าที่เฝ้าระวัง วิเคราะห์ และประเมินสถานะเศรษฐกิจในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนกลไก CMIM โดยปัจจุบันได้รับการยกระดับเป็นองค์การระหว่างประเทศแล้ว

(2) มาตรการตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond Market Initiative – ABMI) เป็นนโยบายที่มุ่งสนับสนุนให้นำเงินออมในภูมิภาคมาลงทุนในระยะยาวภายในภูมิภาค โดยการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของภูมิภาคให้แข็งแกร่ง โดยหนึ่งในกลไกหลักประกอบด้วยการจัดตั้งหน่วยงานค้ำประกันสินเชื่อและการลงทุน (Credit Guarantee and Investment Facility - CGIF) ซึ่งมีลักษณะเป็นกองทุนที่อยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ค้ำประกัน (Trustee) เพื่อสนับสนุนการออกพันธบัตรโดยภาคเอกชน เพื่อให้ธุรกิจเอกชนสามารถระดมทุนจากตราสารหนี้ได้จากทุกประเทศในกรอบอาเซียน+3 โดย CGIF มีวงเงินเริ่มต้น 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และได้ขยายวงเงินเป็น 1,750 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2557

3.2.2 การท่องเที่ยว กลไกหลักคือ ASEAN Plus Three Tourism Ministers Meeting (M-ATM+3) โดยมีความร่วมมือที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร การตลาดร่วม และส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และได้มีการลงนาม MoC (Memorandum of Cooperation) ด้านการท่องเที่ยวอาเซียนบวกสามเมื่อเดือนมกราคม 2559

3.2.3 การเกษตร กลไกหลักคือ ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry Meeting with Plus Three Countries (AMAF+3) โดยมีการประชุมล่าสุดครั้งที่ 16 ที่สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2560 ในปี 2558 โดยมุ่งเน้นสาขาความมั่นคงทางอาหารและพลังงานชีวภาพ การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน และการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 12 เมื่อปี 2552 ที่อำเภอชะอำ

หัวหน้าได้รับรอง Cha-am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bio-Energy Development เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน รวมถึงจัดตั้งองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน+3 (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve - APTERR) ซึ่งได้มีการลงนามความตกลงจัดตั้ง APTERR และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2555 ทั้งนี้ สำนักงานเลขานุการ APTERR มีที่ตั้งอยู่ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีนายวิโรจน์ แสงบางกา เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการฯ ที่ผ่านมา ไทยเคยส่งข้าวจำนวน 530 ตันจาก APTERR ไปช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยจากพายุทสึนาที่ฟิลิปปินส์ เมื่อกันยายน 2552

3.2.4 พลังงาน กลไกหลักคือ APT Ministers on Energy Meeting (AMEM+3) โดยล่าสุดมีการประชุมครั้งที่ 13 ที่กรุงเนปิดอว์ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2559 โดยมุ่งเน้นกิจกรรมเวทีสัมมนาในสาขาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ ตลาดน้ำมัน ความมั่นคงทางพลังงาน พลังงานทดแทน และการประหยัดพลังงาน โดยเน้นสร้างศักยภาพ แลกเปลี่ยนข้อมูล

3.3 ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม

3.3.1 ด้านการศึกษา กลไกหลักคือ APT Education Ministers Meeting (APT-EMM) โดยมีการประชุมครั้งล่าสุดเป็นครั้งที่ 3 ที่กรุงเวียงจันทน์ เมื่อ 26 พฤษภาคม 2559 โดยมี ASEAN Plus Three Plan of Action on Education (2010 – 2017) เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือ โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยน และการประกันคุณภาพหลักสูตร

3.3.2 ด้านวัฒนธรรม กลไกหลักคือ APT Ministers Responsible for Culture and Arts (AMCA+3) โดยการประชุมครั้งล่าสุดจัดขึ้นที่บันดาเสรีเบกาวัน บรูไน เมื่อเดือนสิงหาคม 2559 โดยมี Work Plan on Enhancing APT Cooperation in Culture เป็นตัวกำหนดแนวทางการร่วมมือ โดยมุ่งเน้นการดำเนินนโยบายด้านศิลปะและวัฒนธรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มรดกทางวัฒนธรรม และการพัฒนา SMEs และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

3.3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม กลไกหลักคือ ASEAN Plus Three Environment Ministers Meeting (AMME+3) โดยมีการประชุมครั้งล่าสุดที่เวียงจันทน์ เมื่อเดือนตุลาคม 2557 โดยมุ่งเน้นด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

3.3.4 ด้านสาธารณสุข กลไกหลักคือ APT Health Ministers Meeting (APTHMM) โดยมีการประชุมครั้งล่าสุดครั้งที่ 7 เมื่อเดือนกันยายน 2557 ที่กรุงฮานอย โดยมุ่งเน้นความร่วมมือเรื่องยาแผนโบราณ สุขภาพแม่และเด็ก หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และการรับมือโรคติดต่อและโรคระบาดอุบัติใหม่ ซึ่งไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนบวกสาม สมัยพิเศษ เรื่องการเตรียมความพร้อมและการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าเมื่อเดือนธันวาคม 2557 และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน+3 สมัยพิเศษ ทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference) เรื่องภัยคุกคามจากไวรัสเมอร์สในภูมิภาค เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

3.3.5 ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาสังคม (track II) มีกลไกหรือหลักกระหว่างประเทศอาเซียน+3 2 กลไก ได้แก่ (1) Network of East Asia Think Tanks (NEAT) ซึ่งเป็นกลไกหรือระหว่างภาควิชาการในประเทศอาเซียนบวกสาม โดยไทยรับหน้าที่ประธานเครือข่ายคลังสมองเอเชียตะวันออกเฉียง (Network of East Asian Think-Tanks: NEAT) สำหรับวาระปี 2559 สืบต่อจากอินโดนีเซีย โดยมุ่งให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการภายใต้หัวข้อการบริหารจัดการวิกฤติการณ์ (Crisis Management) และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายชุดที่ 13 (NEAT Memorandum No. 13) เสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 19 และ (2) การประชุมเวทีเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asia Forum -EAF) ซึ่งเป็นกลไกระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ ซึ่งจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2560 จีนรับจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนี้

3.4 กองทุนความร่วมมืออาเซียน+3 (ASEAN Plus Three Cooperation Fund - APTCF) จัดตั้งขึ้น เมื่อเดือนเมษายน 2552 เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในกรอบอาเซียนบวกสาม โดยมีเงินทุน

เริ่มต้น 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้อัตราส่วนการสมทบ 3:3:3:1 (จีน:ญี่ปุ่น:กต.:อาเซียน) ปัจจุบัน อยู่ในระหว่างการสมทบเงินทุนเพิ่มเติม

4. บทบาทของไทย

- ไทยมีบทบาทที่แข็งขันในกรอบอาเซียนบวกสาม และได้ริเริ่มความร่วมมือในหลายสาขา อาทิ เยาวชน การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สาธารณสุข และการศึกษา โดยได้ผลักดันการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออก ฉบับที่ 2 เพื่อกำหนดทิศทางการร่วมมือในกรอบอาเซียน+3 การเร่งรัด CMIM การออกแถลงข่าวร่วมว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนบวกสามเพื่อรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลก และเป็นเจ้าภาพการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนบวกสาม สมัยพิเศษ เรื่องไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เมื่อปี 2552 และการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนบวกสาม สมัยพิเศษ ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมและการรับมือไวรัสอีโบล่า เมื่อเดือนธันวาคม 2557 รวมทั้งการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนบวกสาม สมัยพิเศษ ทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference) เรื่องภัยคุกคามจากไวรัสเมอร์สในภูมิภาค เมื่อเดือนกรกฎาคม 2558

- นอกจากนี้ ไทยได้เสนอแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ภายในกรอบอาเซียน+3 ได้แก่ ความเป็นหุ้นส่วนด้านความเชื่อมโยงในภูมิภาค การระดมเงินทุนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในรูปแบบหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนและ MSMEs การยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผ่านความร่วมมือด้านเทคโนโลยี การเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร และการขยายบทบาทของโครงการระบบสำรองข้าวอาเซียนบวกสาม (APTERR) ให้รวมถึงพืชชนิดอื่น ๆ และยังชูบทบาทของไทยเรื่องหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า วาระด้านสาธารณสุขอาเซียนภายหลังปี ค.ศ. 2015 และการต่อยอดจากผลการประชุมระดับรัฐมนตรีเรื่องอีโบล่า และไวรัสเมอร์ส (แบบทางไกลผ่านจอภาพ) ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ

- ล่าสุด ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 19 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559 ได้รับรองแถลงการณ์อาเซียน+3 ว่าด้วยการสูงวัยอย่างมีศักยภาพ ซึ่งเป็นข้อริเริ่มของไทย

5. สรุปผลการประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ 19

- ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three – APT) ครั้งที่ 19 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559 ที่เวียงจันทน์ เห็นพ้องว่ากรอบอาเซียนบวกสามเป็นกลไกเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะยาวในการรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกภายในปี ค.ศ. 2020 และได้สนับสนุนความร่วมมือเรื่อง การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค การส่งเสริมการเติบโตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างเสถียรภาพทางการเงินการคลัง ความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การถ่ายเททางเทคโนโลยี สาธารณสุข โดยเฉพาะการจัดการปัญหาโรคอุบัติใหม่ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการค้ามนุษย์และอาชญากรรมข้ามชาติ และการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและตอบสนองต่อความท้าทายในภูมิภาค รวมทั้งสนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหาคาบสมุทรเกาหลีโดยสันติวิธีและให้ปลอดจากอาวุธนิวเคลียร์

- ที่ประชุมฯ ได้ร่วมรับรองแถลงการณ์ 2 ฉบับ คือ แถลงการณ์อาเซียนบวกสามว่าด้วยเรื่องส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ASEAN Plus Three Statement on Promoting Sustainable Development) และแถลงการณ์อาเซียนบวกสามว่าด้วยการสูงวัยอย่างมีศักยภาพ (ASEAN Plus Three Statement on Active Ageing) ซึ่งไทยเป็นผู้ผลักดัน

*****

กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์กรระหว่างประเทศ

กรมอาเซียน

เมษายน 2560